

Sygn. akt: III U 382/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 czerwca 2015r. w O.

sprawy z odwołania W. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 20.04.2015r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

W dniu 19.03.2015r. W. K. (1) złożył w Oddziale ZUS w P. Inspektorat w W., wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 20.04.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił W. K. (1) prawa do tego świadczenia uznając, iż nie udowodnił on wymaganego 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W. K. (1) decyzję powyższą zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że przez cały okres zatrudnienia w (...) w W. wykonywał pracę mechanika samochodów ciężarowych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że W. K. (1) nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nie udokumentował wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. ZUS nie uznał bowiem jako okresu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) w W. od dnia 04.12.1973r. do dnia 28.07.1993r., ponieważ w przedłożonym przez odwołującego świadectwie pracy nie

powołano się na przepisy Rozporządzenia z 07.02.1983r. oraz brak jest określenia charakteru pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji zarządzenia resortowego.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

W. K. (1) osiągnął wymagany wiek emerytalny 60 lat w dniu (...)Do dnia 01.01.1999r. zgromadził łączny staż pracy w wymiarze 25 lat i 29 dni. W. K. (1) nie jest też członkiem OFE. W okresie od 1.12.1973r. do 31.07.1993r. odwołujący był zatrudniony w Spółdzielni (...) w W., gdzie wykonywał wyłącznie pracę mechanika samochodowego. Wykonywał wszystkie konieczne naprawy, czasem bardzo skomplikowane. Naprawiał m.in. skrzynie biegów, silniki, podwozia. Tylko część z tych prac odwołujący wykonywał w kanałach remontowych, często pracował również poza kanałami. Znaczną część prac wykonywał m.in. na powietrzu. Zdarzało się też, że wykonywał naprawy zepsutych samochodów w terenie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: dokumenty z akt osobowych, dokumenty z akt rentowych oraz zeznania świadków J. D., H. K. i R. S. oraz odwołującego W. K. (1).

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył co następuje:

Odwołanie W. K. (2) jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że podstawą do ubiegania się przez odwołującego o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż urodził się on (...) Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zasadniczo okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (tak: § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.). Zgodnie jednak z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień, w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

Na okoliczność pracy w (...) w W. odwołujący złożył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych datowane na 21.05.1999r., z którego wynika, że był on tam zatrudniony w okresie od 1.12.1973r. do 31.07.1993r., w tym w okresie od 4.12.1973r. do 28.07.1993r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy naprawie samochodów ciężarowych, na stanowisku mechanika samochodowego, wymienionym w wykazie A dziale XIV poz. 1 pkt.16 wykazu stanowiącego załącznik do uchwały zarządu Głównego (...) z 25.07.1983r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach z zakładach pracy spółdzielczości rolniczej.

Wobec zakwestionowania powyższego świadectwa przez ZUS, zasadniczą kwestią wymagającą przesądzenia w przedmiotowej sprawie było rozstrzygnięcie, czy odwołujący w spornym okresie wykonywał stale i pełnym wymiarze czasu pracy pracę w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

W przedstawionym przez odwołującego świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach jego stanowisko pracy w spornym okresie określane było ogólnie jako stanowisko mechanika samochodowego, natomiast w ogólnym świadectwie pracy z 26.08.1993r. jako mechanika samochodowego – elektryka. Podkreślić jednak w tym miejscu należy, że nie każde zatrudnienie na stanowisku mechanika pojazdów uprawnia do uzyskania świadczenia emerytalnego. Praca mechanika uprawnia do wcześniejszej emerytury wyłącznie wtedy, gdy jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w kanałach remontowych (vide załącznik A dział XIV poz. 16 cyt. wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r.). Wskazać też należy, że dla oceny, czy odwołujący pracował w szczególnych warunkach, nie ma przy tym istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej i rzeczywiście wykonywanej pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia. Takie stanowisko wielokrotnie zajmował także Sąd Najwyższy (vide np. wyroki Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2008r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75; z 6 grudnia 2007r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z 4 października 2007r., I UK 111/07; z 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z 14 września 2007r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325). Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo (vide np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r., I UK 393/10, LEX nr: 950426; z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 258/06, OSNP 2008 Nr 5-6, poz. 81).

Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy, stwierdzić należy, że analiza materiału dowodowego, w tym w szczególności zeznań świadków nie wykazała, aby prace mechanika odwołujący w spornym okresie wykonywał wyłącznie w kanałach remontowych.

Z analizy zachowanych dokumentów z akt osobowych odwołującego za sporny okres zatrudnienia w (...) wynika, że stanowisko pracy odwołującego określane było jako mechanik samochodowy, bądź mechanik. W aktach tych brak dokumentu, z którego mogłoby wynikać, że odwołujący wykonywał prace wyłącznie w kanałach remontowych.

Odwołujący przesłuchany w charakterze strony podał, że przez cały okres zatrudnienia w (...) w W. pracował jako mechanik. Naprawiał wszystkie elementy w samochodach, np. hamulce, mosty, silniki, skrzynie biegów. Z reguły wykonywał skomplikowane naprawy. Odwołujący przyznał przy tym, że z kanałów korzystał bardzo rzadko, większość prac wykonywał na dworze, często leżąc na ziemi. Odwołujący wyjaśnił, że na początku był jeden kanał remontowy, a pod koniec jego zatrudnienia pan D. dobudował drugi pod wiatą.

Zeznania odwołującego potwierdzili zasadniczo przesłuchani w sprawie świadkowie J. D., H. K. i R. S., którzy pracowali razem z odwołującym w spornym okresie. Z ich zeznań wynika, że odwołujący rzeczywiście w (...) w W. wykonywał wyłącznie pracę mechanika samochodowego. Wykonywał wszystkie konieczne naprawy, czasem bardzo skomplikowane. Naprawiał m.in. skrzynie biegów, silniki, podwozia. Świadkowie zgodnie przyznali, że tylko część prac odwołujący wykonywał w kanałach remontowych, często pracował również poza kanałami. Znaczną część prac wykonywał na powietrzu. Zdarzało się też, że wykonywał naprawy zepsutych samochodów w terenie. Z

zeznań świadków wynikało, że mechaników w zakładzie było około 10, a kanałów remontowych jeden, a dopiero w późniejszym okresie dobudowano kolejne dwa.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerść i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadkowie są osobami obcymi dla odwołującego. Nie mają żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Ich zeznania wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość. Świadkowie pracowali razem z odwołującym w spornym okresie, zatem posiadali wiedzę w przedmiocie charakteru jego pracy.

Reasumując powyższe Sąd doszedł do przekonania, że przedmiotowe postępowanie w sposób niewątpliwy wykazało, że odwołujący nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prac w warunkach szczególnych, wykonywał bowiem zarówno czynności związane z naprawą samochodów w kanałach remontowych, jak i nie wymagające pracy w kanałach.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie od zaskarżonej decyzji ZUS z dnia 20.04.2015r., gdyż jest ona zasadna i odpowiada prawu.